

6. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні : закон України від 16 листопада 1992 року N 2782-XII [Електрон. ресурс]. — Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/law/92_press.html
7. Про затвердження Концепції формування системи національних електронних інформаційних ресурсів : розпорядження Кабінету Міністрів України від 5 травня 2003р. N 259-р [Електрон. ресурс]. — Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/law/03_eir.html
8. Про затвердження Положення про Національний реєстр електронних інформаційних ресурсів : постанова Кабінету Міністрів України від 17 березня 2004р. N 326 [Електрон. ресурс]. — Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/law/04_reestr.html
9. Про національну програму інформатизації : закон України від 4 лютого 1998 року № 74.98-ВР [Електрон. ресурс]. — Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/law/98_inf.html
10. Про обов'язковий примірник документів : закон України від 9 квітня 1999 року N 595-XIV [Електрон. ресурс]. — Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/law/99_oblic.html
11. Про схвалення Концепції Державної цільової національно-культурної програми створення єдиної інформаційної бібліотечної системи «Бібліотека — XXI» : розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2009 р. N 1579-р [Електрон. ресурс]. — Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/law/09_bib_21.html
12. Сенченко М. Формування електронної депозитарної бібліотеки на основі обов'язкового примірника документів (матеріали з доповіді автора на семінарі, присвяченому створенню електронної парламентської бібліотеки та електронного архіву Верховної Ради України 2 липня 2010 р.) / М. Сенченко // Вісн. Кн. палати. — 2010. — №7. — С. 3–7.

Надійшла до редколегії 25.04.2012 р.

УДК 356.13:027.7

О. В. ЛЕСЮК

МЕНЕДЖМЕНТ ФОРМУВАННЯ БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНОГО СЕГМЕНТА КОМУНІКАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА МИТНОЇ СПРАВИ УКРАЇНИ

Запропоновано стратегії формування якісного бібліотечно-інформаційного сегмента комунікаційного середовища митної справи України.

Ключові слова: митна справа України, комунікаційне середовище, менеджмент формування електронних бібліотечних ресурсів, менеджмент бібліотечно-інформаційного обслуговування.

Предложено стратегии формирования качественного библиотечно-информационного сегмента коммуникационной среды таможенного дела Украины.

Ключевые слова: таможенное дело Украины, коммуникационная среда, менеджмент формирования электронных библиотечных ресурсов, менеджмент библиотечно-информационного обслуживания.

The strategy for the formation of high-quality library and information communication segment of the Ukrainian customs environment is proposed.

Key words: customs business in Ukraine, communication environment, management of electronic library resources development, management of library and information services.

В умовах євроінтеграції України, розбудови демократичної правової держави актуалізується питання підвищення ефективності та прозорості функціонування вітчизняної митної справи через створення інтерактивного та семантично насиченого комунікаційного середовища реалізації взаємодії суб'єктів митної діяльності. Чільне місце в означеному середовищі має посісти бібліотечно-інформаційний сегмент — комплекс ефективно організованих, інтегрованих на рівні метаданих гетерогенних, організаційно та географічно розподілених інформаційних ресурсів бібліотек, зорієнтованих на задоволення різноманітних інформаційних потреб користувачів митної інформації через надання широкого спектра інформаційних продуктів і послуг, зокрема в дистанційному режимі.

Незважаючи на актуальність, проблема формування ефективного бібліотечно-інформаційного сегмента комунікаційного середовища митної справи (БІСКСМС) ще не стала предметом узагальнюючого дослідження. Окремі стратегії формування комфортного для користувачів бібліотечного середовища розробляли фахівці з бібліотечно-інформаційного менеджменту: Л. В. Абрамова [1, 2], Р. С. Гіляревський [4], М. М. Колеснікова [5], О. В. Матвієнко [8], І. М. Суслова та В. К. Ключев [12]. Але в контексті особливостей формування БІСКСМС України означена проблема залишається невирішеною.

Метою статті є обґрунтування інноваційних стратегій формування якісного бібліотечно-інформаційного сегмента комунікаційного середовища митної справи України.

Вивчення досвіду роботи зарубіжних бібліотек дозволяє стверджувати, що є механізми щодо розроблення стратегій формування сучасного БІСКСМС закладено в технологіях менеджменту. Ефективному формуванню бібліотечно-інформаційного сегмента комунікаційного середовища митної справи сприяє застосування таких управлінських стратегій: контент-менеджменту, сервіс-менеджменту, організаційного та ІТ-менеджменту, які спрямовані на генерування профільних загальнодоступних інформаційних ресурсів митної галузі, виробництво й просування інноваційних

бібліотечних продуктів і послуг, техніко-технологічну й організаційну модернізацію бібліотечного обслуговування користувачів, зокрема дистанційного.

Реалізація функцій менеджменту організації ефективного БІСКМС передбачає прогнозування, стратегічне, поточне й оперативне планування корпоративної діяльності бібліотек, регулювання та координацію їх корпоративної взаємодії, контроль, аналіз, коригування результатів. У процесі прогнозування необхідним є вивчення зовнішнього й внутрішнього комунікаційного середовища митної галузі, з'ясування місії та цілей її бібліотечно-інформаційного забезпечення, інформаційних потреб користувачів, визначення змістовних та типологічних характеристик майбутнього стану галузевих бібліотечно-інформаційних ресурсів, можливостей техніко-технологічного оснащення їх функціонування та надання в користування.

Стратегічне планування передбачає обов'язкове складання профілю і тематико-типологічного плану комплектування єдиного розподіленого електронного та нонелектронного фондів бібліотек-учасниць формування БІСКМС. У цьому документі необхідно визначити обов'язки кожної бібліотеки щодо відбору, придбання (або поцифрування), відбиття в інформаційно-пошукових системах, зберігання та надання в користування своєї частини галузевого або міжгалузевого документно-інформаційного ресурсу митної проблематики. Важливо також визначитися з номенклатурою виробництва бібліотеками-учасницями інформаційних продуктів та послуг, що сприятиме раціональнішому витрачання ними матеріально-технічних, трудових, фінансових та ін. видів ресурсів.

Організація і регулювання діяльності бібліотек щодо формування єдиного бібліотечно-інформаційного сегмента КСМС має реалізовуватися у створенні відповідних умов щодо здійснення технологічних процесів формування та зберігання фондів первинних і вторинних митних документів, бібліотечно-інформаційного обслуговування користувачів митної інформації, зокрема й дистанційного; участі в постановці завдань упровадження і вдосконалення автоматизованих бібліотечно-інформаційних систем. Так, завдяки налагодженню систематичної консорціумної взаємодії бібліотеки-учасниці формування єдиного бібліотечно-інформаційного сегмента КСМС мають можливість суттєво розширити коло документних ресурсів, доступних користувачам, економно витрачати кошти на комплектування бібліотечних фондів, уникати дублювання під час відбору та придбання певних видів документів, виробництва інтелектуально ємних інформаційних продуктів і послуг.

Оновлення стратегії агрегації електронних ресурсів бібліотек передбачає: визначення оптимального співвідношення не лише підфондів традиційних та електронних документів, але й «володіння» та онлайн-доступу; детальне вивчення економічної ефективності придбання друкованих видань та їх мережевих аналогів, а також електронної доставки документів залежно від пріоритетів і фінансових можливостей бібліотеки; аналіз інтенсивності використання окремих видів документів на різноманітних носіях; оцінку собівартості та перспектив створення належних умов для отримання, реєстрації, обробки, архівації та надання в користування різних видів електронних документів. Так, у процесі відбору документів до бібліотечного фонду і надання переваги тому чи іншому носієві інформації основою визначення критеріїв ефективності раціонально закласти вартість зберігання та пошуку одиниці документованої інформації, організації її колективного використання, передавання по каналах зв'язку. При цьому слід зважати, що зі зменшенням актуальності й інтенсивності попиту на електронний документ він підлягає архівації, при якій суттєво зменшуються затрати на його зберігання та організацію використання.

Відповідно до стратегій менеджменту організація взаємодії бібліотек на корпоративному рівні має ґрунтуватися на таких принципах: рівноправне партнерство; легітимність; розподіл зон відповідальності за наповнення певної частини цифрового фонду; розробка узгоджених технологічних стандартів та протоколів обміну інформацією; розподіл документного потоку відповідно до профілю бібліотек та їх статусу; конвенціональне вирішення спірних питань розвитку; відповідальність кожного учасника за прийняті на себе обов'язки [15].

Контроль як найважливіша функція менеджменту має реалізовуватися через оцінювання ефективності виробництва бібліотечно-інформаційних продуктів і послуг, використання ресурсного потенціалу бібліотек, запровадження моніторингу ступеня задоволеності користувачів бібліотечним обслуговуванням, прогресу в підвищенні якості роботи й з'ясування резервів її вдосконалення. Серед критеріїв оцінки якості бібліотечних послуг пріоритетними мають бути: доступність, вірогідність, оперативність, повнота, точність, релевантність інформації; вибірковість, адресність, комфортність, професіоналізм її подання. Проведення аналізу відповідності рівня якості бібліотечно-інформаційного обслуговування потребам та очікуванням користувачів, визначення ступеня їх задоволеності бібліотечними продуктами і послугами дозволяють своєчасно виявляти сутнісні відхилення, з'ясувати їх причини, розробляти систему необхідних корегуючих управлінських заходів щодо вдосконалення організації функціонування БІСКМС.

Реалізація технологій менеджменту організації БІСКМС країни передбачає розробку концептуальної моделі його оптимальної організаційної структури; складання профілю комплектування сукупного розподіленого фонду митних документів, який закріплює принципи їх відбору й акумулювання по системі фондів, відповідальність за їх зберігання; визначення місця та контенту електронної бібліотеки з митної справи як найважливішої структурної компоненти галузевого комунікаційного середовища.

У запропонованій концептуальній моделі БІСКМС домінуюча роль відводиться бібліотекам профільних ВНЗ, які мають найзмістовніші фонди первинних і вторинних, електронних та нонелектронних документів. Їх поліфункціональний характер забезпечує перманентний зв'язок у системі «митна інформація — користувач». Саме бібліотека як координатор функціонування територіально близького та віддаленого документного ресурсу здатна забезпечити найбільшу його доступність для користувача. Як підкреслюють більшість бібліотекознавців, усі різновиди сучасних бібліотек характеризуються рівнозначущістю базових функцій: кумулятивної, меморіальної, комунікаційної, інформаційної, освітньої, соціалізуючої й когнітивної [13].

Необхідність виконання бібліотеками своїх онтологічних функцій впливає на розбудову їх системної взаємодії. Концептуальна модель організаційної структури БІСКМС передбачає багаторівневу ієрархічну будову, яка поєднує чотири територіально розподілені інформаційно-комунікаційні рівні функціонування: мікро-, мезо-, макро- і мета.

Мікрорівень функціонування БІСКМС спрямований на організацію інформаційного обслуговування суб'єктів митної діяльності на її низовому організаційному рівні — митних постах і митницях. Відповідно до ст. 16 Митного кодексу України, митний пост є «структурним підрозділом митниці, який безпосередньо здійснює митний контроль та оформлення товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України» [10].

Зважаючи на функціональну специфіку митних постів, яку відбиває їх розгалужена класифікація: за категоріями (міжнародні, міждержавні, місцеві); за видами повідомлення (автомобільні, залізничні, морські, пішохідні, повітряні, поромні, річкові); за характером транспортних перевезень (пасажирські, вантажні, вантажно-пасажирські); за характером функціонування (постійні, тимчасові); за часом роботи (цілодобові, у визначений час), ці структурні підрозділи мають обслуговуватися дистанційно — через доступ до баз даних спеціалізованого веб-порталу «Митна справа» та сенсорні інформаційні кіоски. Саме такі комунікаційні засоби є найраціональнішими на мікрорівні БІСКМС, оскільки

нині Україна межує з 7 країнами, на кордонах з якими визначено 234 пункти пропуску, з яких: міжнародних — 144, міждержавних — 36, місцевих — 55. Нині працюють 210 пунктів пропуску, зокрема у міжнародних і міждержавних: для залізничного сполучення — 42, повітряного — 18, морського та річкового — 39, поромного — 4, автомобільного — 77 [11].

Оскільки митні пости не є юридичними особами і в разі необхідності можуть бути ліквідовані, на цьому рівні організаційну складову БІСКСМС доречно розбудовувати як електронну комунікаційну структуру. При цьому мають формуватися два контури: внутрішній захищений та зовнішній відкритий. Внутрішній захищений інформаційний контур — це складова загальнонаціональної інтегрованої системи «Електронна митниця» [6], що забезпечує переважно виробничі ІІ нечисленних співробітників, підтримує функціонування систем електронного документообігу митниць з використанням засобів захисту інформації від несанкціонованого доступу, технологій електронного цифрового підпису, методів і засобів криптографічного захисту інформації з метою дотримання конфіденційності в мережі. Зовнішній відкритий інформаційний контур системи спрямований на забезпечення доступу працівників митниці та громадян, котрі перетинають митний кордон, до публічних сервісів спеціалізованого веб-порталу «Митна справа», а також до послуг «електронного консультанта» через сенсорні інформаційні кіоски, які надають інформацію про нормативно-правову базу функціонування митної галузі, ознайомлюють з типовими документами та бланками митних декларацій, підтримують систему електронного митного декларування, здійснюють довідково-інформаційне обслуговування типових інформаційних запитів суб'єктів митної справи.

Мезорівень організаційної структури БІСКСМС утворює корпоративна взаємодія бібліотек системи управління, навчальних та науково-дослідних установ ДМС України, бібліотек виз економіко-правового профілю, наукових бібліотек національного та паранаціонального статусу щодо генерування розподіленого корпоративного ресурсу Національної електронної митної бібліотеки, консолідованого на рівні метаданих, інтегрованих через створення комунікативної платформи спеціалізованого веб-порталу «Митна справа». Функції організаційно-методичного та координаційного центру означеної корпоративної взаємодії необхідно покласти на бібліотеку Академії митної служби України, яка має досвід та необхідний потенціал щодо формування первинних і вторинних, електронних та нонелектронних галузевих ресурсів, виробництва якісних та інноваційних інформаційних продуктів і послуг.

Перспективна модель організаційної структури БІКСМС на макрорівні дозволяє проектувати налагодження соціально-комунікаційної взаємодії між відомчими бібліотечно-комунікаційними структурами ДМС України та національними інформаційними центрами: державною науковою установою «Книжкова палата України ім. Івана Федорова», національними універсальними (НБУВ, НПБУ) та галузевими бібліотеками (ДНТБ України, ДНПБ України та ін.), УкрІНТЕІ, архівами, музеями тощо. Результатами їх корпоративної взаємодії має стати єдиний національний ІР з митної справи на базі розподіленої технології обробки, зберігання та розповсюдження вхідних і вихідних документних потоків.

Зважаючи на специфіку діяльності митних органів, яка полягає в тісному зв'язку з органами влади країни, міжвідомчими організаційними структурами та контролюючими органами, зовнішньосистемна взаємодія на цьому рівні передбачає також встановлення відповідних комунікаційних зв'язків бібліотек митних органів з аналогічними комунікаційними посередниками в зазначених установах, зокрема: Бібліотекою Верховної Ради України, бібліотечно-інформаційними закладами системи Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Державної прикордонної служби України, Державної податкової служби України, Національного банку України, Державної інспекції з контролю якості лікарських засобів МОЗ України та ін.

Метарівень організаційної структури БІКСМС — це рівень зовнішньосистемної комунікаційної взаємодії, яку митні бібліотеки можуть організувати в процесі обміну інформацією з міжнародними митними організаціями. В перспективі всі геополітичні митні об'єднання, такі як СНД, Митний союз, НАФТА, Центральноамериканський спільний ринок, Митний союз Центральної Африки, Асоціація країн Південно-Східної Азії (АСЕАН) у своїй інфраструктурі можуть створити полімовні БіЦ як у реальному, так і у віртуальному середовищі. Новітні інформаційно-комп'ютерні та мережеві технології дозволяють долучити до структури БІКСМС ресурси всесвітнього митного середовища, організаційно-інституціональними осередками якого є Всесвітня митна організація (ВМО), яка нині налічує 137 країн-учасниць, зокрема й Україну, Світова організація торгівлі (СОТ) та ін.

Проте з упровадженням інформаційних технологій традиційні ієрархічні моделі бібліотечно-інформаційного забезпечення стають усе більш умовними, оскільки ІР будь-якого закладу утворюють як власні документи, що генеруються в ньому безпосередньо, так і зовнішні БД, які кумулюють інформацію, запозичену із сукупних електронних ресурсів суспільства. Водночас локальні ресурси,

якщо вони користуються попитом за межами установи і якщо забезпечений доступ до них, за допомогою новітніх ІТ-технологій інтегрують до складу регіональних, національних або світових.

В умовах формування інформаційного суспільства та суспільства знань домінуючими формами ІР з митної справи мають стати структуровані дані — сукупність баз і банків даних. Превалювання означеного виду ІР у структурі джерел, на яких базується БІЗ ІІІ митників, нерозривно пов'язане з динамікою сучасного світу: стрімким розвитком митної справи як сукупності теорії та практики й об'єктивним відставанням генерування потоку профільних друкованих джерел. Саме тому користувачі інформації орієнтуються на електронні ресурси, відзначаючи в них певні переваги: швидкість розповсюдження інформації в комп'ютерних мережах; повніше отримання інформації за темою (особливо за умов відсутності необхідних джерел у фондах бібліотек); інтерактивність — можливість вільного обміну інформацією, отримання довідок у режимі реального часу; мультимедійність — поєднання тексту, звуку та зображення; мобільність і актуальність, а також відсутність інформаційних бар'єрів — географічних, мовних, просторових тощо.

У процесі формування електронної складової ІР бібліотеки мають здійснювати кваліфіковану фільтрацію, оцінку, аналітико-синтетичну обробку, організацію мережевих ресурсів та забезпечення їх комфортного для використання стану. Дієвими інструментами активного впливу на ці процеси є контент-менеджмент — технологія управління семантичним наповненням електронних ресурсів та сервіс-менеджмент — технологія управління комплексом бібліотечно-інформаційних продуктів і послуг, спрямованих на підвищення ступеня задоволення ІІІ користувачів. Базові управлінські функції цих видів менеджменту наповнені специфічним обсягом і змістом, але в цілому кожний управлінський цикл має такий алгоритм: прогнозування й планування (стадія прийняття управлінського рішення); організація, координація, регулювання (стадія реалізації управлінського рішення); облік і аналіз (стадія контролю) [186]. Так, зміст управлінських функцій контент-менеджменту спрямований на: прогнозування очікувань користувачів щодо семантичної конфігурації й пріоритетності використання мережевого бібліотечно-інформаційного сегмента; формування плану створення цифрових колекцій; проектування структури веб-сайта; наповнення, впорядкування, категоризацію контенту, реалізацію засобів навігації в ньому; набуття доступу до віддалених ІР; аналіз ступеня використання електронних ІР, зворотний зв'язок з користувачем щодо якості, вірогідності, актуальності створеного бібліотекою контенту, визначення

резервів його вдосконалення. Аналогічні функції притаманні сервіс-менеджменту, спрямованому на прогнозування потреби та планування асортименту бібліотечно-інформаційних продуктів і послуг, налагодження їх виробництва, просування; контроль якості, ступеня задоволеності користувачів, корегувальні заходи щодо поліпшення бібліотечно-інформаційного обслуговування. Найпопулярнішими в умовах формування мережевого БІСКМС є дистанційні сервіси бібліотек: електронні каталоги, навігатори й путівники по профільних Інтернет-ресурсах, віртуальна довідкова служба, електронна доставка документів, доступ до віддалених проблемно-тематичних БД, репозитаріїв ліцензованих повнотекстових наукових журналів, ін.

Перспективними напрямками подальших досліджень є вивчення особливостей формування системи комунікаційних засобів репрезентативного подання результатів діяльності членів професійної спільноти в мережевому комунікаційному просторі; розроблення критеріїв ефективності комунікаційних засобів та форм дистанційного обслуговування суб'єктів митної справи.

Список літератури

1. Абрамова Л. В. Контроллинг в системе информационно-библиотечного менеджмента / Л. В. Абрамова // Вестн. Моск. гос. ун-та культуры и искусств. — 2009. — № 2. — С. 198-202.
2. Абрамова Л. В. От процессного подхода к контроллингу: эволюция функционального менеджмента / Л. В. Абрамова, И. М. Сулова // Науч. и техн. б-ки. — 2011. — № 8. — С. 59-66.
3. Божко Н. Организация управленческой деятельности в библиотеке / Н. Божко // Бібл. форум України. — 2009. — № 1. — С. 30-34.
4. Гиляревский Р. С. Информационный менеджмент: Управление информацией, знанием, технологией : учеб. пособие / Р. С. Гиляревский. — СПб. : Профессия, 2009. — 303 с.
5. Колесникова М. Н. Менеджмент библиотечно-информационной деятельности : учебник для вузов / М. Н. Колесникова. — М. : Либерея-Бибинформ, 2009. — 255 с.
6. Концепція створення багатофункціональної комплексної системи «Електронна митниця» [Електронний ресурс]. — режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1236-2008-%D1%80>.
7. Котлер Ф. Маркетинг менеджмент : экспресс-курс / Ф. Котлер, К. Л. Келлер. — 3-е изд. — СПб. : Питер, 2008. — 479 с.
8. Матвієнко О. В. Основи менеджменту інформаційних систем : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. В. Матвієнко, М. Н. Цивін. — Вид. 2-ге, перероб. та доп. — К. : Центр навч. л-ри, 2005. — 173 с.
9. Менеджмент формирования и учета библиотечных фондов : науч.-метод. пособие / сост. : Н. З. Стародубова, С. В. Митрофанова. — М. : Либерея-Бибинформ, 2011. — 158 с.
10. Митний кодекс України [Електронний ресурс] : текст прийнятий Верхов. Радою України 11 липня 2002 р. із змінами та доп. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/92-15>.

11. Прусс В. М. Організація митної справи в Україні : навч. посіб. / В. М. Прусс, В. М. Пітерська. — К. : Фенікс, 2009. — 253 с.
12. Суслора И. М. Менеджмент библиотечно-информационной деятельности : учеб. для вузов культуры и искусства / И. М. Суслора, В. К. Ключев. — СПб. : Профессия, 2010. — 600 с.
13. Тикунова И. П. Концептуальная модель современной библиотеки: социально-философский анализ [Электронный ресурс] : дис. ... канд. филос. наук : 09.00.11 / И. П. Тикунова. — Архангельск, 2007. — 129 с. — Режим доступа : http://tikunova-i.narod.ru/ni/koncept_dis.htm#p2.
14. Фатхутдинов Р. А. Инновационный менеджмент : учебник / Р. А. Фатхутдинов. — 5-е изд., испр. и доп. — СПб. : Питер, 2006. — 447 с.
15. Чуприкова Н. Т. От управления функциями к управлению бизнес-процессами библиотеки / Н. Т. Чуприкова // Инновации в библиотеках : сб. ст. / Рос. гос. б-ка, Науч.-исслед. отд. библиотековедения ; сост. : М. Я. Дворкина, Е. Н. Гусева. — М., 2010. — С. 65-81.

Надійшла до редколегії 10.05.2012 р.

УДК [027.53:908]:004]:316.77

М. М. КУЗНЕЦОВА

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО СИСТЕМНОГО ФОРМУВАННЯ КРАЄЗНАВЧИХ ЕЛЕКТРОННИХ РЕСУРСІВ БІБЛІОТЕК ЯК СКЛАДОВОЇ СОЦІАЛЬНО- КОМУНІКАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ РЕГІОНУ

Висвітлені методологічні підходи до системного формування краєзнавчих електронних ресурсів публічних бібліотек України як складової соціально-комунікаційного простору регіону.

Ключові слова: *краєзнавчі електронні ресурси, системне формування, публічні бібліотеки України, соціально-комунікаційний простір, регіон, методологічні підходи.*

Освещены методологические подходы к системному формированию краеведческих электронных ресурсов публичных библиотек Украины как составляющей социально-коммуникационного пространства региона.

Ключевые слова: *краеведческие электронные ресурсы, системное формирование, публичные библиотеки Украины, социально-коммуникационное пространство, регион, методологические подходы.*

Methodological aspects of system forming of electronic resources of Ukrainian public libraries as a part of a social communicative space of the region are exposed.

Key words: *electronic resources on the study of a particular region, system forming, RUSL of Ukraine, social communicative space, region, methodological aspects.*